

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea
unor hotărâri ale Guvernului (cu referire la modul de delimitare a bunurilor
imobile proprietate publică)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (cu referire la modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică) este elaborat de către Agenția Proprietății Publice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Prezentul proiect este elaborat în temeiul art. 6 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținutizarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90-93, art. 401) și art. 20 alin. (5), și art. 21 alin. (10), din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 279) care prevăd că adoptarea hotărârilor privind delimitarea terenurilor proprietate publică și modul de delimitare a terenurilor proprietate publică în funcție de apartenență și pe domenii țin de competența Guvernului. Proiectul are ca scop ajustarea, îmbunătățirea și eliminarea unor incertitudini la aplicarea legislației în procesul de realizare și coordonare a lucrărilor de delimitare a proprietății publice, inclusiv privitor la terenurile din categoria de destinație fondul apelor, pentru situațiile de consolidare a terenurilor agricole ocupate de drumuri care servesc activității agricole, și a finalității procesului de delimitare pentru suprafețele incluse ca zone de litigiu. De asemenea, proiectul vine să deblocheze impedimentul de delimitare selectivă pentru bunurile imobile de importanță locală proprietate ale administrațiilor publice locale în contextul demarării Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019-2023. În acest sens, proiectul prevede modificarea: - Hotărârii Guvernului nr. 63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică; - Hotărârii Guvernului nr. 80/2019 privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019-2023.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul prevede următoarele modificări: 1. În Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 76-85, art. 126) pentru fiecare completare se vine cu următoarele argumente: Pe motivul deținerii, în majoritatea cazurilor, de informații și materiale confirmative a amplasării și a caracteristicilor tehnice a terenurilor de către entitățile publice gestionare, și întru asigurarea participării la determinarea hotarelor bunurilor imobile și

elaborarea planului de contur ale reprezentanților acestora, componența comisiei de delimitare masivă, în cadrul Programului de stat de delimitare a bunurilor imobil, se completează cu reprezentantul entităților publice gestionare de terenuri. Astfel, pct. 13 se completează cu sbp. 7) cu următorul cuprins: ”7) reprezentantul entității publice în a cărei gestiune se află bunul imobil”.

Corespunzător principiului comunicării în cadrul procedurii administrative, definit în art. 33 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, la pct. 19 se modifică după cum urmează: după cuvântul „responsabile” se completează cu textul „, , prin poșta electronică, la adresa lor electronică oficială, prin poștă sau prin fax, după caz,”. Subsidiar, la pct. 21, după cuvântul „furnizează” se completează cu textul „, , prin poșta electronică, la adresa lor electronică oficială, prin poștă sau prin fax, după caz,”.

Inclusiv pct. 19 se completează cu un nou sbp. 10) cu următorul cuprins ”10) materialele amenajării silvice și de evidență a plantației silvice – de la Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice” ca urmare a apariției necesității solicitării la etapa lucrărilor pregătitoare a procesului de delimitare a materialele amenajării silvice și de evidență a plantației silvice.

Pe motivul omiterii din normă a prevederii necesității întocmirii planului geometric pentru fiecare sector cadastral în parte în limitele unui sector cadastral în procesul de determinare a hotarului terenurilor din categoria de destinație fondul silvic, conform stipulării pct. 47 ale *Hotărârii Guvernului nr. 1030/1998 despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile*, la prevederea existentă din 32 la sbp. 3) înaintea cuvântului „materialelor” se completează cu textul „a”, după cuvântul „grafice,” se completează cu textul „și în limitele unui sector cadastral”.

Din cauza întâmpinării a diverse neclarități la aplicarea cadrului legal în procesul de delimitare a bunurilor imobile din categoria de destinație fondul apelor în anumite situații (precum sunt: de stabilire a hotarelor terenurilor ținând cont de fâșiile riverane de protecție a apei râurilor, pâraielor, a lacurilor de acumulare și a iazurilor situate pe cursurile de apă, precum și pentru izvoarele acestor cursuri, a luncii înmlăștinite și a meandrelor, și a iazurilor antierozionale; pentru situațiile în care terenul fondului apelor proprietate a statului este adiacent cu terenurile proprietate a statului din altă categorie de destinație; în situația de adiacență între terenurile fondului apelor proprietate ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și terenuri din altă categorie de destinație proprietate ale unităților administrativ-teritoriale), a necesității de delimitare a terenurilor adiacente construcțiilor hidrotehnice (baraj, diguri de protecție contra inundațiilor, canale de desecare și de irigare, sonde arteziene) conform prevederilor normative specifice prevăzute pentru efectuarea lucrărilor de exploatare, reconstrucție și de reparație ale acestora, în proiect sunt indicate prevederi noi pentru fiecare situație în parte. Inclusiv, se vine cu precizări pentru cazurile de delimitare a cursurilor de apă adiacente cu forme geomorfologice cu pante abrupte și înalte, pentru lacurile de acumulare și iazurile construite și/sau reconstruite neautorizat, cât și pentru situațiile de intersectare sau adiacență a terenurilor fondului apelor cu obiecte de infrastructură tehnico-edilitară și terenuri din fondul silvic acoperite de corpuri de pădure, astfel, pct.

32, sbp. 4) se modifică cu noi prevederi. Cu modificările enunțate se operează în temeiul Legii nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, al Regulamentului privind digurile de protecție contra inundațiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 433/2012, a Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013 și conform principiilor priorității interesului public și cel de corelare a intereselor publice ale statului cu ale unităților administrativ-teritoriale, prevăzut de art. 3, lit. b) și lit. c) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Subpunctul 7) al pct. 32 se completează cu textul ” Terenurile din cadrul unui câmp ocupate de drumurile care servesc activității agricole, și anume, drumurile proiectate, dar netranspuse în natură, precum și fâșiile forestiere proiectate, dar neplantate, nu se delimitează ca bunuri imobile”, prevedere necesară în condițiile stipulărilor art. 4, alin. (9²) al Legii nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și ale pct. 99⁶, sbp. 3) și pct. 99⁵ sbp. 3) ale Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren aprobată prin Ordinul nr. 70 din 04.08.2017 Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Ca necesitate de eliminare a omiterii indicării unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, pentru situațiile în care pe terenurile proprietate publică se suprapun terenurile proprietate privată, drepturile asupra acestora fiind înregistrate în registrul bunurilor imobile, pentru care suprafața terenului privatizat se exclude din suprafața terenului delimitat, în tot textul subpunctelor sbp. 2) și sbp. 3) ale pct. 33 cuvintele „a unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea” se substituie cu cuvintele „a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau doi”.

O problemă deosebită și complexă se întâmpină la delimitarea terenurilor fondului apelor, și anume a fâșiilor riverane, pe a căror suprafețe au fost atribuite terenuri cu drept de proprietate privată. Importanța și protecția resursei de apă, dreptul de proprietate publică cât și cel de proprietate privată, sunt consfințite atât de Constituție cât și garantate, în egală măsură, de Codul civil. Cu regret la atribuirea terenurilor în proprietate privată, după anul 1995, de către administrațiile publice locale nu s-a ținut cont de prevederile Legii 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă și a Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, conform cărora se impune necesitatea prioritizării importanței protecției resursei de apă. În procesul de delimitare a terenului fondului apelor, situație în care indiferent de alegerea făcută, în optarea pentru respectarea proprietății publice, a celei private sau a protecției resursei de apă, într-un final reiese încălcarea unui alt drept, asemeni unui cerc vicios. Situație favorizată atât ca urmare a formării inițiale ale așezărilor antropice în apropierea resursei de apă, cât și creată artificial din cauza nerespectării cadrului legal de mediu, după aprobarea acestuia, în procesul de atribuire a terenurilor în proprietate privată. Reiterând cele expuse și ținând cont de necesitatea respectării dreptului de proprietate publică, de îndeplinire a raporturilor ce țin de administrarea proprietății publice, de respectarea dreptului de proprietate privată, și nu în ultimul rând de respectare a prevederilor legale pe domeniu de management și

protecție a resursei de apă, se invocă necesitatea completării pct. 33 cu un nou subpunct 4), cu următorul cuprins: ”4) în cazul în care pe terenurile fondului apelor se suprapun terenuri transmise în proprietate privată până la intrarea în vigoare a Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, în procesul de delimitare ale acestora, în baza actelor confirmative de atribuire în proprietate și a celor de indicare a amplasării, se vor respecta hotarele terenurilor private;”.

Punctul 35 se completează cu următorul text ”Bunurile imobile datele cărora se actualizează în procesul delimitării proprietății publice a statului și unităților administrativ-teritoriale se înscriu în listele bunurilor imobile pentru care se modifică parametrii tehnici”, potrivit prevederilor Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârii Guvernului 63/2019, în listele bunurilor imobile proprietate publică se includ bunurile imobile proprietate publică pentru care se determină apartenența de drept și domeniul, iar pentru bunurile imobile care se actualizează în procesul delimitării nu este necesară determinarea apartenenței, care deja este stabilită, având loc doar actualizarea parametrilor tehnici, determinați eronat prin procedura selectivă, situație pentru care se va elabora o listă corespunzătoare.

Se completează cu un nou punct 46¹ cu următorul cuprins: ” 46¹ În cazul în care bunurile imobile delimitate sunt adiacente cu terenuri proprietate a statului, planul de contur al bunului delimitat se va coordona cu gestionarii terenului adiacent”, condiție necesară întru asigurarea respectării hotarelor terenului proprietate publică a statului.

La pct. 53 în textul enunțului cifra „5” se substituie cu cifrele „10”, iar la pct. 55 în textul enunțului cifra „5” se substituie cu cifrele „15”, pe motivul necesității unui termen rezonabil pentru examinarea materialelor, a informațiilor suplimentare și a formulării expunerii asupra acestora în cadrul lucrărilor de delimitare în mod selectiv sau masiv în cadrul și în afara Programului de stat de delimitare a bunurilor imobile.

La pct. 60 se completează cu următorul enunț ”Finalizarea procesului de delimitare pentru suprafețele incluse ca zone de litigiu se va realiza din contul și la cererea titularilor de drepturi prin procedura selectivă”, măsură prevăzută în cazul litigiilor nesoluționate până la momentul înregistrării bunurilor imobile proprietate publică și ținând cont de prevederile pct. 95 al actului normativ, de unde se prezumă că entitatea ce își va revendica dreptul de proprietate va suporta cheltuielile de intabulare a dreptului în Registrul bunurilor imobile.

La pct. 62, după cuvintele ”terenurilor delimitate” se completează cu cuvintele ” și a zonelor de litigiu”, prevedere necesară și omisă la elaborarea inițială a actului normativ.

La pct. 74, după cuvintele ”corectitudinii stabilirii apartenenței” se completează cu cuvintele ”și a domeniului”, prevedere omisă la elaborarea inițială a actului normativ.

2. În Hotărârea Guvernului nr. 80/2019 privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 49-58, art. 110), în scopul asigurării interesului național și asigurării derulării proiectelor de

dezvoltare locală a infrastructurii energetice, tehnico-edilitare, bunurilor de menire socială și culturală, inclusiv celor investiționale din surse externe, se va extinde permisiunea de executare a lucrărilor de delimitare selectivă, ce pot fi realizate în localitățile unde sânt inițiate lucrările de delimitare masivă, conform Programului de stat în cauză, astfel la pct.7 după cuvântul „importantă” se completează cu cuvintele „locală și”, iar după cuvântul „națională” se completează cu textul „(dezvoltarea infrastructurii energetice, tehnico-edilitară, a bunurilor imobile cu menire socială și culturală, de mediu, a obiectelor cu destinație specială, obiectivele de investiții capitale a organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, inclusiv pentru proiecte investiționale din surse externe)”.

3. Prezenta hotărâre va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe motivul necesității eliminării unor lacune în actele normative propuse spre modificare, ce creează incertitudini în procesul de aplicare a legislației, în cel de realizare a lucrărilor de delimitare a proprietății publice, precum și de coordonare a materialelor de delimitare cu instituțiile vizate, și întru evitarea apariției riscurilor de creare a impedimentelor în procesul de executare a lucrărilor de delimitare masivă a terenurilor în cadrul Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2019.

5. Fundamentarea economico-financiară

Realizarea proiectului dat nu implică cheltuieli financiare bugetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul are ca scop operarea modificărilor în Hotărârea Guvernului nr. 63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică și a Hotărârii Guvernului nr. 80/2019 privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2023.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Setul de documente aferent elaborării proiectului actului normativ vizat va fi publicat pentru consultări publice pe pagina web a Agenției Proprietății Publice www.app.gov.md, link: <https://app.gov.md/nota-informativa-la-proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-3-154>

8. Constatările expertizei anticorupție și juridice

Proiectul actului normativ în versiunea finală va fi supus expertizelor anticorupție și juridice.

Director general

Alexandru MUSTEAȚĂ